

گروه فرهنگی خوارزمی

خوارزمی

جشن نوروز جشن آتش افروزی

راز جاودانه‌گی و نمیرندگی ملت ایران در این است که با وجود پویایی و دگرگونیهای مداوم در سیر فرهنگ و تمدن خود، همواره با حفظ آداب و سنن دیرین تشخص فرهنگی خود را پایدار نگه داشته است، چنانکه با وجود هجوم‌های مختلف هرگز سنت‌های با شکوه گذشته‌اش را از یاد نبرده است، هیچ ملتی در قلمرو اسلامی نمی‌شناسیم که همچون ایرانیان نه تنها زبان و ادبیات ویژه خود، بلکه همچنین بسیاری از مراسم و آیین‌های پیشین خود را حفظ نموده باشند و این برای هر فرد اندیشمندی، برای شناخت بهتر این مردم نمیرنده، قابل تعمق است یا بهتر است بگوئیم کلیدی است برای درک بهتر این ملت و سنایش بی‌آلایش دور از تعصب او. کسی که در آداب و رسوم گوناگون مردم ما، در گوشه و کنار کشور به جستجو و پژوهش بپردازد، در کمال شگفتی در مییابد که هیچ یک از جشن‌ها و مراسم قدیم ایرانیان از بین نرفته است بلکه با رنگ و جلوه دیگری به زندگی خود ادامه داده است. چیزی که واقعاً مایه حیرت و شایسته تحسین است اینست که ملت ما توانسته است در محیط پرتعصبی که قوم فاتح میخواست مانند سرزمین‌های دیگر همه نشانه‌ملیت را از لوحه خاک محو کند، آیین بزرگداشت آتش و روشنائی را برپا میدارد، از این رهگذر نمیرندگی و پایداری خود را به چشم دشمن میکشد.

میدانیم که بنا بر روایات کهن کسانی که از تیغ پیداد ضحاک مار دوش جان بدر برده بودند پس از پیروزی شاه فریدون و بقیه در صفحه ۱۱

سال تحصیلی ۲۵۳۶-۲۵۳۷

تهیه شده در انجمن فوق برنامه دبیرستان شماره یک پسران به سرپرستی آقای عباس منصور

جلد دوم - دفتر هفتم - شماره ۲۰ - اسفند ماه ۲۵۳۶

در صفحات دیگری خوانید

صفحه ۲
صفحه ۵
صفحه ۸

● کنکور
● پارتی چیست
● نظر خواهی

همکاران گرامی، دانش آموزان عزیز
امید ما برای بهترین دست‌آورد فرازین به کوشش و تلاشی است که شما برای پیش برد فرسنگ جامعه ایرانی از خود نشان بدهید.
ما رسیدن نوروز را که آیین بزرگداشت سالی تازه است به شما که در برابر تاریخ فرسنگ جامعه ایرانی خود را فردی مسول شناسید شادباش میگوئیم.
امید است که سال نو سالی مبارک و فرخنده برای ملت ما باشد.

میت بیره گروه فرهنگی خوارزمی

فرهاد فلاح - دوم تجربی ۲
شهر ورزشجایی - دوم تجربی ۲

کنکور

با آقای محمد رضا رادمنش مدیر عامل گروه فرهنگی خوارزمی که از صاحب نظران است به گفت و شنید نشستیم تا از نحوه برگزاری کنکور و تجارب با ارزش ایشان بهره بگیریم، مطلبی را که از نظر شما میگذرد حاصل این گفت و شنید است. س - درباره کنکور امسال و نحوه برگزاری آن با تجاربی که طی سالها تدریس چه در دبیرستان و چه در دانشگاه دارید ممکنست اطلاعاتی در اختیار دوستان دانش آموزم بگذارید.

ج - با میل تمام اطلاعاتی را که من دارم در اختیارتان میگذارم، حتماً میدانید در کنکور امسال شرط معدل حذف شده و از داوطلبان در خرداد ماه دو آزمون بعمل میآید
الف - آزمون مواد عمومی شامل: ۱- زبان فارسی
۲- شناخت فرهنگ و مسائل ایران ۳- زبان خارجه
۴- استدلال ریاضی و منطقی.

ب - آزمون مواد اختصاصی که همزمان با مواد عمومی انجام میشود و سؤالات آن برای گروههای علوم اجتماعی و اقتصاد، علوم انسانی، علوم تجربی، علوم ریاضی و فنی، زبانهای خارجی و رشتههای هنری متفاوتست، بعضی دانشگاهها و مؤسسات عالی غیر از آزمونهای فوق شرایط دیگری را مانند معدل کلاسهای آخر دبیرستان در نظر میگیرند.

س - گروه فرهنگی خوارزمی برای موفقیت بیشتر دانش آموزان و روانه ساختن آنها به دانشگاهها چه برنامه ای تنظیم کرده است و آیا کار این کلاسها مورد رضایت شماست.

ج - من فکر میکنم تاکنون وضع کلاسهای کنکور بسیار درخشان بوده از سال ۱۳۴۱ گروه فرهنگی خوارزمی به ایجاد

این کلاسها دست زده است و هزاران نفر را روانه دانشگاهها ساخته است، همین سال پیش اولین و دومین های کنکور - برادران بنی اقبال - از گروه ما بودند، علاوه بر آن در سال گذشته ۲ نفر از دانش آموزان دبیرستان شماره ۱ در رشته راه و ساختمان دانشکده فنی مثل سال قبل که در خوارزمی درس میخواندند کنار هم در دانشکده فنی می نشینند، مسا یا تجاربی که سالها اندوخته ایم توانستیم کارمان را بهبود بخشیم و تلاش میکنیم اشکالی را که در جریان کار با آن روبرو میشویم برطرف کنیم. ما برای موفقیت بیشتر دانش آموزان از مدتها قبل تدارک دیده ایم، کتابها و جزوه های کنکور را مطابق با شرایط جدید تنظیم کرده ایم - این کار دشوار را معلمان برجسته ما انجام داده اند ضمناً در پایان کلاسها از داوطلبان امتحانی مشابه آزمون سازمان سنجش بعمل میآوریم که بوسیله ماشینهای کامپیوتر تصحیح و نتیجه آن طی کارنامه ای به داوطلب داده خواهد شد، هدف اینست که با سیستم کنکور سراسری آشنا شوند و آموخته های خود را بیازمایند.

س - ضمن سپاس فراوان از اینکه به سؤالات ما پاسخ دادید آیا توصیه ای برای داوطلبان ورود به دانشگاهها دارید؟
ج - سفارشی که من دارم اینست که به دوستان دانش آموزم بفرمائید این دوره کوتاه چند ماهه یکی از مهمترین و بحرانی ترین مراحل زندگی هردانش آموز است، با یک برنامه منظم و حساب شده میتوان در این زمان کوتاه نتیجه مثبت به دست آورد، بعضی از دوستان دانش آموز کار را به آینده موکول میکنند، عده ای میگویند بعد از عید شدیداً کار میکنیم حال آنکه این دوستان بعد از عید هم بقول خود وفا نمیکند، در هر حال بهیچوجه نباید فرصت را از دست داد از هم اکنون شروع کنید کاری مداوم و بی وقفه - حداقل ۱۲ ساعت در روز مطالعه کنید، بین ساعات مطالعه استراحت کنید، کوشش امروز شما سازنده فردای تان خواهد بود، برای همه داوطلبان ورود به دانشگاه امید موفقیت دارم، آرزو میکنم با زحمتی که میکشید از این آزمون سخت سرفراز بیرون آئید، سفارش من اینست تلاش کنید بخوانید - بفهمید - خسته نشوید، بی گمان کسانی موفق میشوند که مدام میخوانند و فرصت را از دست نمیدهند.

محسن عابدی اول نظری ۸

یتیم

هیتر عادت داشت وقتی برای بازدید از سربازها می رفت می پرسید: پدرت کیست؟ باید می گفتند هیتر. مادرت کیست؟ آلمان، آرزویت چیست؟ در جنگ پیروز بشویم.

یک روز از یکی از سربازان پرسید:

- پدرت کیست - هیتر - مادرت کیست؟
- آلمان - آرزویت چیست؟ - یتیم بشوم

یک خبر

دانش آموزان کلاس اول نظری ۲ دبیرستان دخترانه خوارزمی به راهنمایی خانم مینوی دبیر زبان انگلیسی به ابتکار جالبی دست زده اند و نشریه ای دیواری به زبان انگلیسی منتشر ساخته اند، کارشان خیلی جالب بود بچه ها گروه گروه برای دیدار این نشریه خوب به کلاس یک ۲ هجوم می آوردند و آنها با افتخاری تمام به راهنمایی میپرداختند. ما این کار خوب را به بچه های اول نظری ۲ تبریک میگوئیم.

اخبار دبیرستان شماره ۲ خوارزمی

۱- از تاریخ ۱۵ لغایت ۲۱ بهمن ماه ۲۵۳۶ نمایشگاه کتاب در سالن دبیرستان تشکیل شده بود در این نمایشگاه کتابهای متعددی که اخیراً بچاپ رسیده است به نمایش و فروش گذاشته شده بود. به همت آقای الموسوی دبیر ادبیات فارسی و کمک دانش آموزان عضو سازمان جوانان در این مدت ۷ روز بنا به اظهار آقای الموسوی بالغ بر هفتصد هزار ریال کتاب بفروش رسیده است.

طرز کار و نتیجه آن در این مورد بسیار جالب و قابل توجه بوده است و دبیرستان از جناب آقای الموسوی و محصلین و همکاران مسئول کتابخانه که در برگزاری این نمایشگاه نهایت کمک و همکاری را داشته اند نهایت تشکر را دارد.

۲- پیشاهنگان دبیرستان قرار است به سرپرستی جناب آقای دلبری مربی خوب و دلسوز پیشاهنگی مسافرتی به همدان داشته باشند و از غار معروف (علی صدر) بازدید نمایند.

۳- گروه معلومات عمومی دبیرستان متشکل از آقایان: حسن کاتوزیان و رضا روستا آزاد و مهدی سمسارها و محمد حیدری (۴ نفر) روز سه شنبه ۱۲۲۹ ۲۵۳۶ در مدرسه راهنمایی تحصیلی هخامنش دختران در مسابقات معلومات عمومی ناحیه ۴ تهران شرکت خواهند کرد.

۴- در مسابقه قرائت قرآن مجید، آقای مرتضی فردین تبریزی نیز از طرف دبیرستان در مسابقات قرائت قرآن ناحیه ۴ تهران شرکت خواهد کرد.

۵- در رشته های هنری، موسیقی، آواز، خوشنویسی، فن بیان، نقاشی، کارهای دستی و ابداعی، نمایشنامه نویسی، تئاتر، عکاسی، روزنامه نگاری. دانش آموزان با استعداد و هنرمند دبیرستان شرکت خواهند داشت. تاریخ برگزاری این مسابقات هنری ناحیه ای روز شنبه ۱۲۲۹ ۲۵۳۶ در دبیرستان آزرم ناحیه ۴ تهران می باشد.

۶- دانش آموزان هنرمند و با استعداد دبیرستان، نمایشنامه «آنجا که ماهیهاسنگ میشوند» را آماده کرده اند که در مراسم هفته بزرگداشت صدمین زادروز رضا شاه کبیر سردار دودمان و خاندان پهلوی اجرا نمایند این نمایشنامه به همراه یک پوستری با مربوط به آزادی زن - ۱۷ دی ۱۳۱۴ خورشیدی برای اطلاع به اداره امور تربیتی ناحیه ۴ تهران ارسال شده است.

۷- گروه سه نفری از کارشناسان رادیو تلویزیون ملی ایران - تلویزیون آموزشی بسرپرستی سرکار خانم طباطبائی دبیرستان آمدند و از دانش آموزان کلاسهای چهارم ریاضی فیزیک و علوم تجربی بازدید کردند و پرسشنامه های توزیع و پس از تکمیل آنها توسط دانش آموزان، جمع آوری کرده و برای مطالعه و پژوهش با خود برده اند.

۸- مسافرت پیشاهنگان دبیرستان در ایام نوروز ۲۵۳۷ قطعی شده است و مقدمات کار از لحاظ ارسال صورت مشخصات پیشاهنگان به سازمان ملی پیشاهنگی ایران فراهم شده است

شاگردان اول سال
تحصیلی ۳۶-۲۵۳۵
دبیرستان دخترانه
خوارزمی

مصومه علی اکبر پور سوم
ریاضی ۱۹/۱۹

فریاشاه نظری دوم تجربی ۲
۱۹/۲۱

لاله اسلامی حریری اول
ریاضی ۱۹/۴۱

ویویان نگار شبروانی سوم
تجربی ۱۹/۳۷

پیوند کیانی دوم ریاضی
۱۹/۴۴

مسیر مسافرت و بازدید از کشورهای افغانستان، پاکستان و هندوستان خواهد بود، تاریخ حرکت ۲۶ اسفند و مراجعت ۱۳ فروردین ۲۵۳۷ خواهد بود سرپرست این پیشاهنگان را در این برنامه آقای علی دلبری مربی پیشاهنگی دبیرستان بعهده دارند.

جلد دوم - دفتر هفتم - شماره ۲۰ - صفحه ۳

تست استدلال ریاضی و منطقی

۱- یک مخزن تا $\frac{3}{4}$ ظرفیت پر شده است. لوله A مخزن را در مدت ۱۲ دقیقه پرمی کند و لوله B مخزن را در مدت ۸ دقیقه خالی می کند اگر هر دو لوله باز باشند درجه مدت مخزن پر یا خالی می شود.
 ۱- ۱۴ دقیقه ۲- ۲۲ دقیقه ۳- ۱۶ دقیقه ۴- ۱۸ دقیقه

در یک امتحان اگر داوطلب به ۶۵ درصد از سوالات جواب صحیح دهد قبول می شود داوطلبی از ۱۴ سوال اول فقط ۷ سوال را درست جواب داده و قبول می شود، حداقل تعداد سوال در این امتحان چقدر بوده است.

- ۱-۱ ۲-۲ ۳-۲۲ ۴-۲۴ ۵-۱۳۰

دانش آموزی $\frac{1}{6}$ کتابی را در n ساعت می خواند. اگر به همان نسبت بخواندن ادامه دهد چند ساعت دیگر طول می کشد تا نصف کتاب خوانده شود.

- ۱- $\frac{1}{2}n$ ۲- $\frac{3}{4}n$ ۳- $\frac{5}{3}n$ ۴- $2n$ ۵- $3n$

کرایه حمل بسته های پستی L ریال برای هر کیلو گرم از ۳۰ کیلو گرم اول و Q ریال برای هر کیلو گرم اضافه بر ۳۰ کیلو گرم است. هر گاه برای حمل ۳۳ کیلو گرم مبلغ ۱۱۶۷ ریال و برای ۳۶ کیلو گرم ۱۲۸۴ ریال کرایه پرداخت شود L برابر است با:

- ۱-۱۰ ۲-۳۵ ۳-۳۹ ۴-۴۲ ۵-۷۴

دو اتومبیل از یک شهر یکی بطرف مشرق و دیگری بطرف مغرب حرکت می کنند بعد از ۳ ساعت فاصله دو اتومبیل از هم ۲۴۰ کیلومتر می شود. اگر سرعت اتومبیلی که به مشرق می رود دو سوم سرعت اتومبیل دیگر باشد سرعت اتومبیلی که بطرف مشرق میرود چند کیلومتر در ساعت است

- ۱- $\frac{33}{6}$ ۲- $\frac{50}{4}$ ۳- ۵۶ ۴- ۸۴ ۵- ۱۰۸

تست شناخت فرهنگ ملی

کدامیک از تعریف های زیر برای کلمه « صوفی » درست است :

- ۱- صوفی همان عالم دین است.
  - ۲- صوفی همان خویشتن شناس است.
  - ۳- صوفی به حکیم و فیلسوف می گویند.
  - ۴- صوفی به مرد فقیه گفته میشود.
- عرفان را چگونه میتوان تعریف کرد:

- ۱- عرفان دانش دین است.
- ۲- عرفان به علوم عقلی گفته میشود.
- ۳- عرفان نوعی درویشی و کناره گیری از دنیا است.
- ۴- عرفان همان تصوف است که نوعی خویشتن شناسی است.

نظم داستانهای ملی را چه کسی نخستین بار آغاز کرد.
 ۱- فردوسی ۲- دقیقی ۳- عنصری ۴- جامی.
 فولکلور یا فرهنگ مردم را چگونه باید تعریف کرد.
 ۱- دانش و عقاید مردمی است که دوران تمدن زندگی میکنند.

۲- دانش و عقاید مردم بیسوادی است که در یک جامعه متمدن زندگی میکنند.

۳- دانش و عقاید مردمی است که با علوم رسمی آشنا هستند.

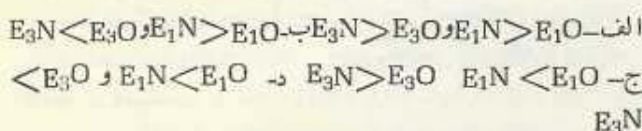
۴- دانش و عقاید مردمی که دارای عقاید قدیمی هستند. سرو معروف کاشمر که درباره این درخت مطالبها شده است به دستور کدام خلیفه عباسی ریشه کن شد.

- ۱- هارون الرشید ۲- مأمون ۳- مستعصم ۴- متوکل.

از دیار تمان شیمی

۱- PH یک محلول سود برابر با ۱۲ میباشد در ۱۰۰ میلی لیتر این محلول چه حجم گاز HCl در شرایط متعارفی حل کنیم تا PH محلول برابر با ۲ شود (حجم محلول پس از انحلال گاز ثابت می ماند).

۲- اگر E_1 نخستین انرژی یونیزاسیون و E_3 سومین انرژی یونیزاسیون باشد کدامیک از حالات زیر در مورد عناصر O_7 و N_8 درست است:

۳- به ۱۰۰ میلی لیتر الکل ۶۰ درجه چه حجم الکل ۲۰ درجه بیفزائیم تا الکل ۳۰ درجه حاصل شود.

الف: ۳۰.۰cc ب: ۴۰.۰cc ج: ۲۰.۰cc د: ۱۰۰.۰cc

۴- یک اتم رادیواکتیو پس از صدور یک ذره α و ۲ ذره β چه تغییری پیدا میکند.

- الف- جرم اتمی و عدد اتمی کاهش می یابد.
 ب- جرم اتمی کاهش و عدد اتمی افزایش می یابد.
 ج- اتم به ایزوتوپ کار تبدیل می شود.
 د- جرم و عدد اتمی ثابت میماند.

مساله مکانیک برای کلاس چهارم

زمانیکه طول می کشد تا جسمی از سطح شیب داری با زاویه شیب ۴۵ درجه پائین آید دو برابر زمانی است که اگر سطح اصطکاک نداشت صرف این کار می شد ضریب اصطکاک این سطح را حساب کنید

ریشه‌های تاریخی امثال و حکم

مثل‌ها از این رو دارای ارزشند که تجربه‌ها، دانشها، اندیشه‌های يك جامعه یا يك ملت را که در طول زمانی طولانی بدست آمده است در قالبی کوتاه ارائه میدهد. بنا براین هر مثل از دیدگاههای گوناگون مانند جامعه‌شناسی، روانشناسی، اجتماعی و حتی از نظر ذوق ادبی يك ملت میتواند معیارهای خوبی باشند. اما باید فراموش نکنیم که هر مثل معمولاً با يك داستان همراه است که به اصطلاح عربی دانان قدیم آنرا «مضرب مثل» میگویند. این داستانها نشان میدهند که این گونه مثل‌ها از چگونه تجربه‌های سرچشمه گرفته‌اند و در عین حال بما کمک میکنند که مورد کاربرد مثلی را دقیقاً یاد بگیریم. در این زمینه بعد از شادروان دهخدا و آقای رضا قلی امینی، آقای مهدی پرتوی آملی زحمت‌های فراوانی کشیده‌اند و حاصل کوشش ایشان کتابی است که اخیراً منتشر شده است و دوست خوب ما خانم شعله کشاورز در شماره ۱۳ نشریه خوارزمی ما به معرفی آن پرداخته است.

خوشبختانه چند تحقیق منتشر نشده را آقای پرتوی برای ما فرستاده‌اند، ما ضمن سپاسگزاری بتدریج درج میکنیم. امید است که باز هم از این مرحمت‌ها بکنند.

مهدی پرتوی

پارتی چیست و چرا پارتی بازی میگویند

«پارتی بازی» اصطلاح و استناد میکنند. در خاتمه برای مزید اطلاع یادآور میشود که لیدرهای معروف اعتدالیون عبارت بودند از:

میرزا محمد صادق طباطبائی، میرزا علی اکبر خان دهخدا، حاج میرزا علی محمد دولت آبادی، حاج آقای شیرازی و قوام الدوله شکرالله خان.

سران مشهور دموکراتها عبارتند بودند از:

سید حسن تقی‌زاده، کاظم زاده، جمال زاده، رضا افشار، میرزا محمدخان قزوینی، محمد علی تربیت، سلیمان میرزا، وحیدالملک شیبانی و محمد رضا مساوات.

۱- PARTIE

۲- تاریخ مختصر احزاب

سیاسی. صفحه ۱۰

۳- رهبران مشروطه. جلد ۲

صفحه ۵۷۷

میرورانیدخواه و ناخواه عضویت یکی از این دو پارتی سیاسی را قبول کند تا امکان حصول هر گونه مقصود و منظوری فراهم آید.

مدار کشور بر حزب‌سازی و حزب بازی بود منتهی در آن دوره چون تعداد فرنگ رفته‌ها و لغات بیگانه «بخصوص لغات و اصطلاحات فرانسه» برای اظهار فضل و دانش قرب و منزلتی داشت لذا «پارتی» را که در زبان فرانسه بمعنای «حزب» است بجای «حزب و جمعیت» و «پارتی بازی» را بجای «حزب بازی» در مکالمات و محاورات بکار میبردند. این عبارت رفته رفته بصورت ضرب‌المثل درآمد بقسمی که در حال حاضر نیز هر انتصاب نایبجائی احیاناً انجام گیرد با آنکه با مفهوم گذشته مصداق ندارد از آن بنام

باید گفت بر کلیه جریانات سیاسی روز نظارت داشتند و هیچ امری از امور سیاسی و تحولات اداری و اجتماعی بدون صلاحدید و صوابدید آن دو حزب تحقق نمیدیافت.

در سیاست داخلی و بر خورد های مادی و معنوی با یکدیگر رقابت داشتند و هر جا که احتمال سود و فایده‌ی میرفت از هم پیشی میگرفتند و طرفداران و افراد حزب خود را بمشاغل و مناصب حساس میگماشتند. خلاصه کار قدرت و نفوذ این دو حزب بجدی بالا گرفته بود که بطرف و غیر حزبی تا زمانیکه یکی از این دو حزب نیرومند و این دو پارتی سیاسی نمی‌پوستند تحصیل مقام و مزایای اداری و سیاسی برای آنها خالی از اشکال نبود. مقتضیات زمان و مکان ایجاب میکرد که هر کس هوای جاه و مقامی درسر

کسانیکه تاریخ مشروطیت بویژه تاریخ معاصر ایران را مطالعه کرده باشند اطلاع و آگاهی دارند که در زمان سلطنت احمد شاه قاجار دو حزب قوی و نیرومند در ایران تأسیس شده بود.

۱- حزب اجتماعیون اعتدالیون که بارشاد نایب السلطنه ناصرالملک و برهبری سیدمحمد صادق طباطبائی اداره میشد. این حزب را اختصاراً «حزب اعتدالی» میگفتند.

۲- حزب اجتماعیون عامیون که ارشاد آن با سید حسن تقی‌زاده و رهبری آن با سلیمان میرزا بوده است. این حزب را اختصاراً «حزب دموکرات» میگفتند.

این دو حزب ریشه دار در دومین دوره تقنینیه مجلس شورای ملی آنچنان قدرت و نفوذی به دست آورده بودند که در واقع

رضا شاه کبیر ملت ما را از يك سقوط حتمی نجات داد، خاطره

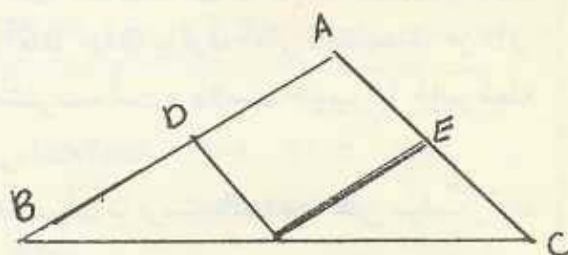
این رادمرد بزرگ جاودانه باد

بیست و چهارم اسفند مقارن با یکصدمین سالگرد زادروز اعلیحضرت رضا شاه کبیر بنیانگذار دودمان پهلوی است. تحولات شگرف و دگرگونیهای بنیادی در نظام آموزشی ایران بویژه در جهت تربیت نوجوانان و جوانان حاصل تلاشهای خستگی ناپذیر و افکار تابناک این ابرمرد تاریخ است، ما این روز را گرامی میداریم و به آن ارجحی نهمیم

از احمد فیروزنیا

فکر کنید:

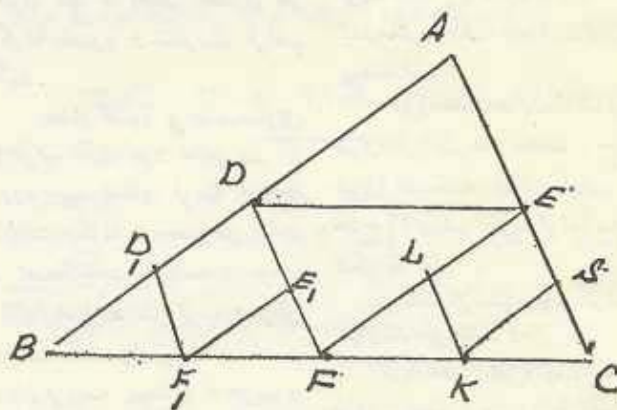
در مثلث ABC، نقطه‌های D و E و F به ترتیب وسط هر یک از ضلعهای AB و AC و BC می‌باشد. طول خط شکسته BDFEC برابر است با:

$$BD + DF + FE + EC = \frac{c}{2} + \frac{b}{2} + \frac{c}{2} + \frac{b}{2} = b + c$$

حال اگر هر یک از ضلعهای خط شکسته بالا را نصف کنیم طول خط شکسته BD, F, E, FLKSC برابر است با

$$BD + D, F, E, FLKSC = \frac{c}{4} + \frac{b}{4} + \frac{c}{4} + \frac{b}{4} + \frac{c}{4} + \frac{b}{4} + \frac{c}{4} + \frac{b}{4} = b + c$$

اگر به همین ترتیب عمل را به تعداد دفعات بسیار زیاد تکرار کنیم ملاحظه می‌شود که همواره طول خط شکسته حاصل برابر $b+c$ است از طرف دیگر این خط شکسته به تدریج به سمت ضلع BC که طولش a می‌باشد میل می‌کند، پس $b+c=a$ آیا نتیجه اخیر درست است؟

در کلاس ادبیات استاد مرتضائیان

فاتحی برای نشان دادن سیمای پرفسور هشترودی سخنرانی جامعی در کلاس يك و تریب داد و خدمات ارزنده این مرد بزرگ ادب و ریاضی کشور را ستود.

سال سوم (فیزیک ریاضی)

اگر هر سه زاویه مثلث ABC حاده باشند درستی رابطه زیر را ثابت کنید

$$\operatorname{tg}^n A + \operatorname{tg}^n B + \operatorname{tg}^n C \leq \sqrt[n]{3}$$

سال سوم (علوم تجربی)

مربع ABCD به ضلع داده شده نقطه M در صفحه این مربع به قسمی انتخاب شده که رابطه

$$MA^2 \cdot MC^2 \cdot MB^2 \cdot MD^2 = a^4$$

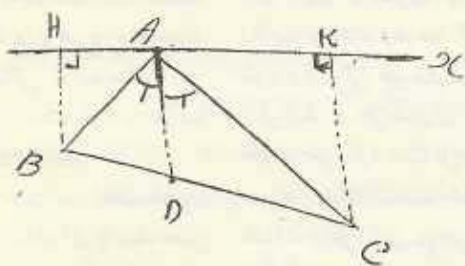
برقرار است فاصله نقطه M را از مرکز مربع بر حسب a بدست آورید.

«مرکز مربع را مبدأ مختصات و ضلعهای مربع را موازی با محورهای مختصات بگیرید»

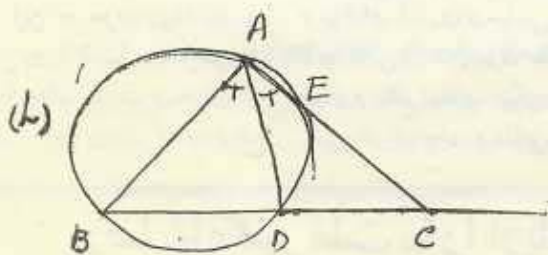
سال دوم (فیزیک - ریاضی)

برای اثبات قضیه «در هر مثلث نیمساز هر زاویه داخلی ضلع مقابل آن را به دو پاره خط که نظیر به نظیر با دو ضلع آن زاویه متناسب اند تقسیم می‌کند» طریقه‌ای در کتاب درسی آورده شده است قابل توجه است که این قضیه از جمله قضیه‌هایی است که به چند راه مختلف ثابت می‌شود در اینجا دو شکل که مربوط به دو طریق اثبات این قضیه می‌باشد آورده شده با توجه به این دو شکل دو راه برای اثبات قضیه بیابید.

AD نیمساز $\angle BAC$ و $Ax \perp AD$ و $BH \perp Ax$ و $CK \perp Ax$

AD نیمساز $\angle ABC$ و (L) دایره محیطی مثلث ADB است.

زبان اعداد

در دفتر پیشین «خوارزمی ما» گزارشی داشتیم از پیروزیهای دبیرستان شماره یک پسران. در این شماره هم باید به دبیرستان دخترانه خوارزمی پردازیم که پیروزیهای کم از آن دیگری نیست برای نمونه جدولی را که خانم ملوک فرداد مدیر دروس دخترانه خوارزمی در اختیار ما گذاشتند پیش روی شما قرار می‌دهیم تا ببینید واداری کنید.

آمار فارغ التحصیلان کلاسهای ششم طبیعی - ریاضی نظام قدیم دبیرستان دخترانه خوارزمی از بدو تأسیس ۴۱-۴۲
تاشهریورماه ۲۵۳۶

کلاس	تعداد دانش آموزان	فارغ التحصیلان خرداد-شهریور	درصد قبول شدگان
ششم ریاضی	۲۰۷۸	۱۹۲۲	۰/۹۳/۵۵
ششم طبیعی	۲۴۸۲	۲۳۴۹	۰/۹۴/۶۴
جمع	۴۵۶۰	۴۲۹۳	۰/۹۴/۱۴

عده دانش آموزان ششم طبیعی-ریاضی در اولین سال تأسیس ۴۱-۴۲ ۶۰ نفر
عده دانش آموزان ششم ریاضی - طبیعی در سال تحصیلی ۳۶-۲۵۳۵ آخرین سال ۷۰۶ نفر
ریاست این دبیرستان از بدو تأسیس تا کنون بهمه خانم عبائیان است. مدیر دروس دخترانه خوارزمی - ملوک فرداد

از سیاهوش زبده- دوم تجربی ۲ پسران خوارزمی

اگر گفتمی چرا چون موج دریا
در گریز از خویشتن
پیوسته می‌کاهم
زیرا آنچه می‌بینم نمی‌خواهم
زیرا آنچه می‌خواهم نمی‌بینم

یافتیم که میخواهند سالن نیمه تمام سرپوشیده ورزش مدرسه را بپایان برسانند یقیناً بهره‌برداری از آن برای سال آینده عمل خواهد شد.

- ۱- اعضای شیر و خوشید از بیمارستان چهارزی بازدید بعمل آوردند و از بیماران دلجوئی کردند.
- ۲- تهیه مدارک و اسناد دوران پهلوی بمناسبت بزرگداشت روز ۲۴ اسفند از هم اکنون با کوشش آغاز شده است.

جلد دوم - دفتر هفتم - شماره ۲۰ - صفحه ۷

تیم والیبال دبیرستان دخترانه خوارزمی حائز مقام اول بین کلیه مدارس دخترانه ناحیه ۲ آموزش و پرورش تهران .

ایستاده از راست : میترا اکبری - مینا خیرالعموم - نیلوفر شجاعی (کاپیتان) - مهین منشی - شارو کینا بت شمعون - آریتا سعیدی - ردیف نشسته : شعله جوانشیر - مهناز قاسم زاده میترا یزدانی - بهناز حامدی

خبرهای دبیرستان دخترانه خوارزمی

بسیاری از دختران ما به سرپرستی خانم احمدی ، خانم میری، آقای اورنگ بمنظور آگاهی بیشتر از موزهها، موسسات زیر بازدید کردند.

موزههای: ایران باستان، شهید آریامهر، موزه پهلوی، کاخ گلستان، تلویزیون آموزشی، موزه مردم شناسی، سازمان انتقال خون، مؤسسه اطلاعات.

۲- بازدید از مجلس شورای ملی

دانش آموزان کلاسهای اول نظری ۲ و ۴ به سرپرستی خانم احمدی روز چهارشنبه از تمام قسمت‌های مجلس شورای ملی بازدید کردند. بچهها از این بازدید راضی بدمرسه بازگشتند.

ورزش

- ۱- تیم والیبال دخترانه خوارزمی در ناحیه ۲ به مقام اول رسید و این برای بچهها پیروزی بزرگی بود.
- ۲- کاروان اسکی تا بحال چند بار به سرپرستی خانم احمدی عازم این ورزش پر نشاط شدند.
- ۳- از فعالیت انجمن همکاری خانه و مدرسه اطلاع

درس فارسی در دبیرستان

در پاسخ

نظر خواهی نشریه

خوارزمی ما

بعضی از دوستان و دانش-آموزان گروه فرهنگی خوارزمی از من خواسته‌اند که در «نظر خواهی» آنان شرکت جویم و عقیده خود را راجع به آموزش زبان فارسی در دبیرستان که از جانب دوست گرامی آقای مصطفی بی‌آزار طرح گردیده است بنویسم برای آنکه این درخواست محبت‌آمیز بی‌پاسخ نمانده باشد استنباطی را که در این باره دارم به اختصار بیان می‌کنم:

آقای بی‌آزار به‌عنوان یک دبیر قدیمی و برجسته و دلسوز زبان فارسی نوشته‌اند: حاصل کار ما در دبیرستان رضا پیشخس نیست و دانش‌آموزان پس از دوازده سال آموختن فارسی تازه زبان خود را درست نمی‌دانند و نمی‌توانند آن را چنانکه باید بخوانند و بنویسند. (خلاصه کلام ایشان را آوردم). حرفی است درست، ولی چرا! پاسخ دادن به این چرا بازمی‌گردد به مسائل پیچ در پیچی، که همه آنها به ظاهر نمی‌نمایند که با زبان فارسی مربوط باشند، ولی هستند! یعنی مسائل اجتماعی، روابط انسانی و روانی، و خلاصه فرهنگ و اقتصاد و سیاست...

می‌دانیم که در یک تقسیم بندی کلی، زبان می‌تواند در سه مرحله جای گیرد:

اول، وسیله تفهیم و تفهم است در حد احتیاج روزمره، یعنی آنکه مادر و فرزند و مسافر و راننده تا کسی وارباب رجوع و کارمند اداری... بتوانند مقصود خود را به همدیگر بفهمانند، و یا قدری از اوضاع زمانه حرف بزنند و درد دل کنند.

در این مرحله، زبان به تعداد کمی لغت نیاز دارد و ترکیب

آن نیز لازم نیست که خیلی محکم و درست باشد، همان اندازه که ارتباط اجتماعی در حد عادی برقرار کند، کافی است.

مرحله دوم به کار گرفتن زبان است در دایره‌ای گسترده‌تر، که باید مقداری از مفاهیم علمی و نظری و ظرائف ادبی را در بر گیرد، بیان کننده فکر کم و بیش منظم و تخیلی و با تکاپو گردد. این مرحله در دوران آخر دبیرستان و بخشی از دانشگاه (سال‌های لیسانس) به تکامل می‌رسد.

در مرحله سوم، زبان به بلوغ تام و تمام خود راست می‌یابد، یعنی برای بیان مقصود رام و رایگان می‌شود. هر کس در رشته خود: اقتصاد، طب، تاریخ، علوم اجتماعی و غیره... در این مرحله صاحب زبان بقدر کافی توانائی یافته است تا فکر و نظر خویش و مفاهیم منطقی را در قالب روشن و درستی بگنجاند.

تا این حد البته منظور زبان ادبی نیست، و با متخصص زبان یا ادیب سروکار ندارم، بلکه منظور در اختیار داشتن زبان است بعنوان وسیله و ابزاری، برای انتقال فکر. هر کس بخواهد از فکر روزمره پا فراتر نهد، و با فرهنگ و علم سروکار پیدا کند، صرف نظر از آنکه در چه رشته‌ای کار میکند، باید بتواند به این مرحله سوم زبان دست یابد.

اکنون دو مرحله دیگر را می‌کنیم و می‌آئیم بر سر مرحله سوم که مسورد سوال نشریه خوارزمی است. به نظر من در این مرحله، یک دانش‌آموز خوب، در یک نظام آموزش جدی، باید تا این حد در زبان پیشرفتگی یافته باشد:

نظر خواهی

نویسنده گرامی دکتر محمدعلی اسلامی ندوشن که مردی سخندان و سخن شناس هستند و به زبان و ادب فارسی همچنان تصویری از روح و شخصیت ملی ما عشق می‌ورزند، لطفی نموده‌اند و بیاس خاطر دبیران ادبیات و دانش‌آموزان خوارزمی در نظر خواهی ما شرکت جسته‌اند اینک با درج عین گفتار ایشان که می‌تواند بسیار آموزنده باشد، بهترین درووها را تار ایشان می‌کنیم که با وجود کارهای پر دامنه ادبی از کمک قلمی به نشریه «خوارزمی ما» دریغ نورزیده‌اند.

امکان رشد نمی‌یابد خلاصه آنکه ضعف زبان به ضعف فکر، وضعف فکر به تضعیف نیروهای خلاقه یک قوم می‌انجامد.

اکنون بی‌اثیم بر سر غلی که این وضع را موجب شده است. به نظر من اینهاست:

الف - از لحاظ آموزشی

۱- از زمان ورود دانش فرهنگی به ایران، زبان فارسی در مدارس و بخصوص حوزه متوسطه در درجه دوم اهمیت قرار گرفته است (بر خلاف مقامی که زبان در نزد خود فرهنگی هادارد). بدینگونه، همه وزن و اعتبار کلاس برده شده است روی ریاضی و سایر مواد علمی؛ و این اشتباه کوچکی نیست. همانگونه که اشاره کردیم اگر زبان درست آموخته نشود، سایر دانش‌ها نیز در ذهن ریشه نخواهند گرفت.

۲- درست به همین علت، دبیران فارسی همواره قدری دلسرد، و از حسن قبول کار خود و نتیجه آن نامطمئن بوده‌اند. نتیجه آنکه یک برنامه درست و دلسوزانه و محکم برای آموزش زبان تنظیم شده است.

۳- از سال‌ها پیش، در فرهنگ و آموزش ما، دانستن زبان مادری در همان حد توقع شده است که با آن بشود حرف زد و اوراق امتحانی را نوشت، نه بیشتر. و در این حد فرض بر این بوده است که هر کسی آن را می‌داند. اسمش با خودش است، زبان مادری است و مادر، آن را به فرزند آموخته است. در فرهنگ جدید ما هیچ گاه زبان به عنوان

۱- زبان مادری خود را روان و درست حرف بزنند.

۲- بتواند مطالب عادی و مطالب مربوط به دروس خود را بنحو درست و رسا بنویسد.

۳- لااقل نثرهای جدید (از مشروطه به این طرف) را آسان و بی‌غلط بخواند.

۴- با نمونه‌هایی از آثار بزرگ ادب فارسی بیگانه نباشد.

اینکه می‌گویم نمونه‌های ادب فارسی، منظورم تخصص در ادبیات نیست، بلکه حداقل آشنائی با تفکر و زبان ادبی است که کمک می‌کند به مقدار کمی تلطیف فکر و عضله بندی بیان.

۵- دخیره ذهنی او از لحاظ لغت و قابلیت ترکیب در حدی باشد که بتواند فکر او را در حال بسط و زاینده نگه دارد.

شک نیست که دانش‌آموزان دبیرستان، حتی، دانشجویان دانشگاه ما با این مرحله فاصله زیاد دارند. می‌دانیم که این زبان است که به فکر ما می‌دهد و آن را بر حسب گنجایش و قابلیت خود به پوییش می‌آورد.

بنا بر این نارسائی آموزش زبان نه تنها جوانان را الکن و غیر فصیح به باری می‌آورد، بلکه به نیروی درک آنان لطمه می‌زند.

و آنگاه ناگزیر می‌شوند که مسائل دقیق و پیچیده علمی را از طریق یک زبان خارجی (که هرگز جای زبان مادری را نمی‌تواند بگیرد) بیاموزند؛ نیز، فرهنگ که پیوند دهنده و نتیجه گیرنده همه دانش‌هاست، در کسی که نارسائی زبان داشت

عامل هستی بخش فکر شناخته نشده است.

۴- چندین سال است که در آموزش ما پنحو خام و عوامانه‌ای دانش‌ها را به دو دسته تقسیم کرده‌اند: آنها که «بازده» دارند و آنها که «بازده» ندارند، و چه بسا با خود بگویند: «زبان، یعنی ادبیات» و ادبیات، یعنی گل و بلبل؛ و گل و بلبل هم که بازدهی ندارد؛ پس فسایدۀ آموختن زبان چیست؟ و حال آنکه واقع امر این است که حساب زبان از ادبیات جداست. هر دانش طلبی از دانستن زبان ناگزیر است، ولی هر دانش طلبی ادیب نمی‌شود. ادبیات رشته‌ای از هنر است و در مرحله بالاتری از آموزش زبان قرار دارد، و گل و بلبل هم نیست، بلکه بیان دیگری است.

ب- از لحاظ خانوادگی، اجتماعی روانی.

۵- زبان تنها در مدرسه آموخته نمی‌شود، خانواده و اجتماع نیز در آن نقش مؤثری دارند، و گذشته از این، باید از يك پستوانۀ روانی برخوردار باشد.

خانواده‌ها نمی‌توانند کمکی به زبان فرزندان خود بکنند، به این دلیل ساده که خودشان هم در وصفی هستند که درست زبان‌مادری خود را نمی‌دانند، و دلیل دیگر آنکه اگر هم احیاناً کسانی از آنها آن را بدانند وقت انتقال آن را به فرزندان‌شان ندارند. در گذشته حتی مادر بزرگ‌های یسواد، وسیله انتقال زبان اصیل با همه نقش و نگارها و ظرافت‌هایی به نوه‌هایشان می‌بودند، ولی امروز آنها نیز به برکت رادیو و تلویزیون زبان خود را فراموش کرده‌اند.

و اما اجتماع، بطور کلی زبان اجتماع در سطح فقیرانه‌ای جریان می‌یابد، و به همان حداقل رفع احتیاج فرو افتاده است. مردم در روابط خود هیچ بحث

جدی را برای گفتگو به جلو نمی‌آورند. گرفتار کارهای روزمره خویش هستند و حتی گاهی کسی وقت ندارد که جواب حرف دیگری را درست بدهد. از این رو در اجتماع ما، زبان مجاوره تا همان اندازه که کارها را بگذرانند، کافی شناخته شده است.

پستوانۀ روانی نیز از این جهت نیست که می‌بینید که اگر نان و آب و امید و پیشرفتی باشد، در زبان‌خارج است، ندر فارسی، همه میل دارند که انگلیسی یاد بگیرند؛ و همین خود، هر شوق و اعتقادی باشد متوجه زبان دیگر می‌کند، گر چه این بدان معنا نیست که زبان خارجی را درست بیاموزند.

ب- از لحاظ فرهنگی
۶- بطور کلی رشد زبان و میزان آموزش زبان بستگی دارد به مقدار کاربرد آن، یعنی به میزان و نوع محصول فرهنگی یک کشور. گفتیم که زبان ظرفی است که مهم‌ترین فعالیت‌های روحی و فکری یک قوم را در خود می‌گنجاند و بار آوری کند؛ بنا بر این وقتی فعالیت فکری و جنبش روحی کم بود، طبیعه کار کمتری از زبان گرفته می‌شود، و در نتیجه رشد و آموخته شدن زبان دچار می‌گردد.

و اما فکر زمانی به تکاپو و بالش می‌آید که برخورد عقاید و آراء صورت گیرد، و نهضت خلاقیت در جریان باشد و نوعی تشنگی روحی در جامعه برای دانستن و دریافتن بروز کند، و خلاصه بازار فکر و چون و چرا رونق یابد.

مطبوعات و تلویزیون و رادیو در این میان نقش حساسی دارند. اینها به عنوان زبان جامعه و بیانگر سامان موجود می‌توانند زبان و فکر را در رکود و عطالت نگاه دارند و یا برعکس، آن دو را به جلو ببرند.

در امر زبان امروز بیشترین تأثیر را همین فرستنده‌ها و مطبوعات دارند، و بعد از آنها می‌آیند کتابها و ترجمه‌ها. به نظر من بزرگ‌ترین ضربه را این فرستنده‌ها و مطبوعات به فکر و زبان ایران زده‌اند؛ نه تنها چیزی بردانش او نیفزوده‌اند، بلکه زبان اصیل و نجیب مادری او را نیز از یادش برده‌اند، و فکر او را نیز به تدنی کشانده‌اند.

از سوی دیگر، در سال‌های اخیر ما مقدار زیادی ترجمه‌های شتابزده و بدداشته‌ایم که زبان فارسی را از مسحور خود خارج کرده‌اند. هم چنین، نوشته‌ها و کتاب‌هایی که بعضی از آنها هم شهرتی پیدا کرده‌اند، ولی واقعیت امر آن است که همه خصوصیات یک نثر بد را در خود دارند: ابهام، شکسته بستگی، نارسانی، ناهمراهی با قواعد زبان.

در دنیای مد نویسنده‌گی امروز مقداری از حد خارج شدگی دیده می‌شود، و حال آنکه هنر ادبی مانند هنرهای دیگر، چیزی جز اندازه شناسی نیست. این، از حد خارج شدگی بخصوص در دو زمینه محسوس است: یکی به کار بردن زبان شکسته و مجاوره‌ای در جاهایی که نباید به کار برد. این روش گاهی علامت روشنفکری و نو جوئی گرفته شده، حال آنکه هر چه خارج از موضع خود قرار می‌گیرد، عین تباریک فکری است.

دوم نوعی لجاج با عرف متعارف و روح زبان فارسی، این نیز به بهانه نو جوئی؛ و این غالباً منجر می‌شود به فدا کردن وضوح و روان و نظر فکری. می‌شود گفت که روی تافتن از طرف وروال زبان، عکس‌العملی است در برابر انشاء نویسی و عبارت پردازی‌های پیشین که آن هم البته بسیاری می‌زده و نامطبوع

بود. ولی این درست نیست که بغض نسبت به یک روش مدرس در هم ریختگی زبان را پیش آورد. احترام به حداقل قواعد زبان و سیاق تفکر جامعه که روال سخن گفتش از همان ناشی می‌شود، امری است که در همه کشورهای جدی از چپ تا راست مورد نظر است. این، به معنای ملا تقطی بودن و ادیب مآب بودن و وسواس داشتن نیست، این، به معنای ارزش قائل بودن برای خواننده و اهل زبان است که مطالب را از شاهراه، و نه از کوره راه سنگلاخ به آنها تفهیم کنیم.

گمان می‌کنم که دبیران ادبیات از این بابت مسئولیت خطبری دارند که خود را از وسوسه مد و تبلیغ برکنار نگه دارند و به شاگردان خود، نمونه‌هایی از نثر معاصر عرضه کنند که سیمای کمک‌کلی و مجدد نداشته باشد.

اکنون شاید پرسیده شود که با همه این اوصاف برای بهبود زبان فارسی در مدارس چه باید کرد؟ من علاج را فقط در آن می‌بینم که فکر رو به بالا رفتن و خریدار داشتن بگذارد، و فرهنگ در نزد ما به صورت جدی درآید (فرهنگ به مفهوم وسیع که در جاهای دیگر از آن یاد کرده‌ام)، و همین دو امر بستگی سامان تازه و طرز تلقی تازه نسبت به زندگی است.

این، یک اصل کلی است، و اگر از آن بگذریم، می‌شود سه چهار اصلاح را در فروع پیشنهاد کرد:

- ۱- ارج و اعتبار بیشتری برای معلم فارسی قائل شدن.
  - ۲- آن‌عده از معلمین فارسی که تخصص کافی در رشته خود ندارند، با وادار کردن آنها به دیدن دوره‌های خاص بر میزان توانائی و کارآمدی آنها افزودن.
- بقیه در صفحه ۵

سخنی چند درباره مرکز آموزش زبان خوارزمی

مرکز آموزش زبان گروه فرهنگی خوارزمی در سال ۲۵۳۲ تأسیس شد. این مرکز دارای سه شعبه در تهران و یک شعبه در شیراز است، هر سال به چهار دوره آموزشی تقسیم شده و هر دوره شامل ۶۰ ساعت تدریس است. هر دوره آموزشی تقریباً در نیمه دوم ماه اول هر فصل شروع و در اواخر فصل پایان مییابد. کلاسهای روز در میان و هر روز دو ساعت متوالی تشکیل میشود هر جلسه تدریس ۵۰ دقیقه است و پس از هر جلسه ده دقیقه زنگ تفریح پیش بینی شده است. کلاسهای ترمی از ترم اول شروع و در ترم نهم پایان کلاسهای F. C. E. (First Certificate English) که در واقع همان Loruee Cambridge سابق است شروع میگردد. آمادگی برای امتحان رسمی F. C. E. که بوسیله انجمن ایران و انگلیس بعمل میآید و موفقیت در آن به اخذ مدرک لوورکبریج منتهی میشود، معمولاً مستلزم شرکت در کلاسهای اول، دوم و سوم F. C. E. است این امتحان سالی دوبار و در ماههای ژوئن و دسامبر یعنی در اواخر بهار و پاییز انجام میگردد علاوه بر کلاسهای مذکور، کلاسهای اعزام، توفل کلاس انگلیسی پیشرفته برای آزمون ورودی دانشگاهها زبان خارجه و کلاسهای مبتدی در مراکز زبان خوارزمی دایر است.

روش تدریس و امتحان

تدریس در کلاسهای ترمی مبتنی بر تمرین و تکرار و مطالعه و استفاده از نوار و آزمایشگاه زبان (فعلاً آزمایشگاه فقط در

واحد آنا تول فرانس وجود دارد) میباشد. در ترمهای هشتم و نهم برنامه سنگین تراست و پاراگراف نویسی، نوشتن انشاء و درک مطالب شفاهی و کتبی تأکید میشود. در کلاسهای F. C. E. نگارش انشاء و مقالات، درک مطلب شفاهی و کتبی، و تقویت گنجینه لغات دانش آموزان مورد توجه خاص میباشد زیرا در امتحان رسمی این کلاسها ارزشیابی موضوعهای یاد شده حائز اهمیت است. دانش آموزان در هر دوره آموزشی دو امتحان میان ترم و پایان ترم دارند. رفتن به کلاس بالاتر مستلزم موفقیت در این امتحانات است. پرسشهای امتحانی کلاسهای ترمی شامل درک مطلب شفاهی، درک مطلب کتبی، دستور زبان، نوشتن جمله یا پاراگراف میباشد. بیشتر پرسشها بصورت چهار جوابی تهیه میشود تا ارزشیابی عینی و قابل اعتمادتر باشد.

تعداد دانش آموزان

دانش آموزان هر کلاس (بجز در کلاسهای اعزام) از ۲۵ نفر تجاوز نمیکند تا امکان مکالمه و تمرین و تکرار فردی و گروهی برای همه وجود داشته باشد. در ترمهای بالا و کلاسهای F. C. E. معمولاً تعداد شاگردان هر کلاس از ۲۰ نفر هم کمتر میباشد تا استاد مربوط علاوه بر اجرای برنامه مکالمه بتواند اوراق انشاء دانش آموزان را مرتباً تصحیح کند. دانشجویان کلاسهای اعزام معمولاً بین ۲۵ تا ۳۵ نفر است. تصمیم گرفته شده است که کلاسهای اعزام نیز بر اساس معلومات داوطلبان طبقه بندی شود تا دانشجویان بتوانند از

جواب سؤال فکر کنید

منازج در دفتر ششم شماره ۱۹

$AB^2 - BD \cdot BC$ برابر با صفر است (از تشابه دو مثلث ΔABC و ΔDBA) نتیجه می شود. بنا بر این صورتهای دو کسر تساوی ماقبل آخر صفر است.

بقیه در پاسخ نظر خواهی

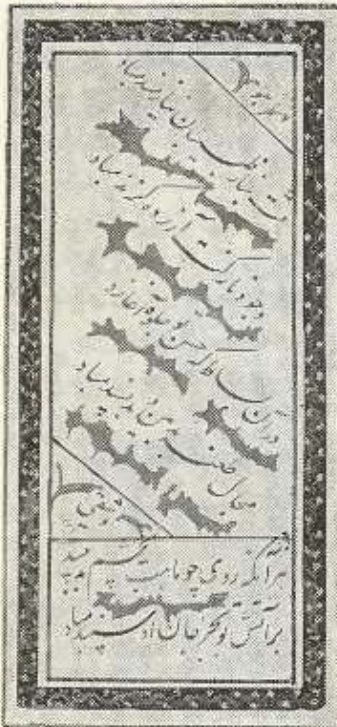
۳- برنامه دقیق تری برای زبان فارسی تنظیم کردن، و توصیه خواندن تعداد نسبتاً قابل توجهی کتاب جنبی به دانشجویان که مشتمل باشند بر نثرهای خوب معاصر و ترجمه های خوب، و مقدار نسبتاً زیادی از نمونه های شعر و نثر ساده و زیبای قدیم (که آنها را با سرچشمه - های زبان و ادب فارسی آشنا کند) و نیز ترجمه خوب و ساده ای از نمونه های برجسته ادب و فکر جهان.

۴- تدوین لااقل سه کتاب که به عنوان کتاب مرجع در دبستان و دبیرستان به کار روند:

اول یک لغتنامه شامل آن مقدار لغتی که قاعده یک فارغ التحصیل دبیرستان باید آنها را بداند و بتواند به کاربرد؛ یعنی لغات رایج امروز با ذکر معانی مختلف و شواهد. (در دو جلد، یکی برای دبستان و دیگری دبیرستان) دوم یک کتاب زبان معیار، حاوی دستور زبان ساده به اضافه شواهد متعدد و مبسوط نثر، که در عمل، کار برد دستور را بیاموزد.

سوم، یک کتاب حاوی برگزیده ای از امثال و حکم فارسی

وقت کلاس و استاد مربوط بیشتر استفاده کنند و در صورت توانائی

مال زبانک پای نرغ بر یک تیر است

(با ذکر معنی) و نیز عبارات و سخنانی از بزرگان ادب و فکر ایران (با توضیح)، از قدیم تا امروز، بدانگونه که آموختن و حفظ کردن آنها، کمکی باشد برای پرورش فکر در دانش آموز، و درآمدی بر آشنائی با ظرائف زمان مادی.

آخرین پیشنهاد: دور ننگ داشتن ساحت زبان فارسی از تبلیغ.

آخر دی ۵۶
محمد علی اسلامی ندوشن

در جریان دوره آموزشی مطالب بیشتری بخوانند.

در کلاس ادبیات

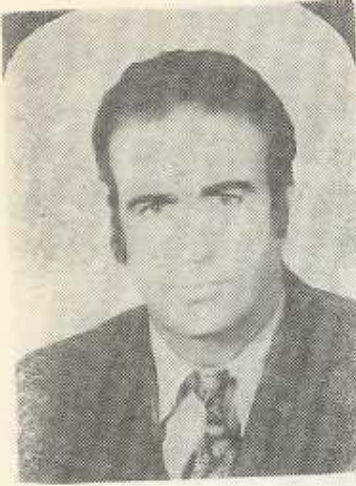
دانش آموان ز کلاس اول نظری هفت تا بحال یا بسیاری از نویسندگان کتابهای درسی یا کسانی که نوشته‌های آنها در کتاب درج شده است به گفت و شنید نشستند، ماسپاس فراوان خود را بدرقه این استادان میکنیم که بچه‌ها را می‌برند و با آنها راجع به ادب فارسی سخن می‌گویند بجاست از دکتر محمدعلی اسلامی ندوشن و آقای عبدالحسین آل‌رسول سپاسگزار می‌کنیم که باشکيبائی پاسخ درست و رسائی به سؤالات دانش آموزان داده اند و ضمناً آقای هدایت زاده که مینکر این رویارویی هستند سپاس داریم.

بقیه جشن نوروز

کاوه آهنگر بر بام خانه‌ها آتش افروختند تا زنده ماندن خود را آشکار کنند، می‌بینیم که در اینجا هم آتش نشانه‌ای از زندگی و پایداری مردم ماست، و این عجب نیست که در مقابل قوم فاتح و بیدادگر هم آئین آتش افروزی را نشانه‌ای بگیریم بر مانده‌گاری و پایداری مردم این مرز و بوم. گذشته از آئین بزرگداشت آتش؛ آئین نوروزی یکی از برجسته‌ترین جشن‌های ایران کهن است که در سراسر مرز-های فرهنگی ایران با شکوه کم نظیری برگزار میشود، این جشن که بر اساس محاسبات نجومی برای تعیین آغاز بهار صورت میگرفته پیوند خاصی با زندگی فرهنگی مردم ایران دارد، بطوریکه میتوان گفت گذشته از زبان، یکی از نشانه‌های وحدت و یک پارچه‌گی همه مردانی است که خود را وابسته به یک خاک و یک خانواده میدانستند. نوروز برای ما تنها یک جشن نیست بلکه شرکت خرد و بزرگ است برای اثبات اینکه مردم ما همیشه به سنت زیبای خود وفادارند و هیچ جریانی نمیتواند در بنیان وحدت و همبستگی ما سرخنده کند. پس بیاییم ما هم این جشن را گرامی بداریم و هر ساله با شکوه تراز پیش برگزار کنیم.

از ساسان ذاکر - ساسان محمدی سوم ریاضی یک

دیداری با آقای وکیلی دبیر ریاضی خوارزمی شماره یک

بسیار ممنون میشویم از دوران تحصیل خود و اینکه چگونه زندگی را آغاز کردید برای بچه‌ها حرف بزنید.

جواب: از شما متشکرم که با من به گفت و شنید نشستید، درست بخاطر ندارم پنج یا شش ساله بودم پدرم مرا بمدرسه گذاشت، او دوست داشت که تحصیل را در زمینه الهیات آغاز کنم، در این باره هم کوشش کرد، دو سال مرا به مکتب فرستاد، قرآن خواندن آموختم، معلمانم دلسوز بودند در تربیت من تا حد ممکن تلاش کردند، بطوریکه پس از دو سال به مکتب رفتن کلاس چهارم ابتدائی را امتحان دادم، سپس تعلیمات عمومی را دنبال کردم، دبستان و دبیرستان را در زادگاهم گلپایگان طی کردم، علاقه‌ای که در این دوران در من بوجود آمد مرا به کار معلمی دل بسته کرد، وارد دانش سرای مقدماتی شدم، در آزمون این دانشسرا در پایان سال تحصیلی دوم شدم، از آنجا به دانشسرای عالی راه یافتم و پس از گذراندن دوره لیسانس ریاضی، به معلمی پرداختم، این سال درست بخاطر من است سال ۱۳۳۷ هجری شمسی بود.

اگر ممکنست از مدرسه، از زمانی که درس دادن را آغاز کردید برای ما صحبت کنید.

لحظه‌ای به فکر فرو رفت شاید به روزهاییکه از دست داده بود می‌اندیشید، سپس چنین ادامه داد: ۱۶ سال در شهرستان کار کردم علاوه بر ریاست دبیرستان و دانش سرا هفته‌ای ۲۲ ساعت درس میدادم، در آن روز معلم ریاضی کم بود، من علاوه بر کار دشوار اداره مدرسه تدریس را هرگز رها نکردم و ۱۳ سال است که در تهران درس میدهم، کلاس با زندگی من همراه است، ده سال است که در خوارزمی در کنار دوستان خوبم کار میکنم، کار در خوارزمی موجب شد که دوستان خوبی پیدا کنم.

س: چطور شد شغل معلمی را برای خود انتخاب کردید.

ج: راستش، معلمین ما راجع به شغل خودشان نظر خوبی داشتند و آنها مشوق من بودند از شرایط مادی آن‌ها گر بگذریم معلمی کاری است انسانی و همین که انسان بتواند به کسی چیزی بیاموزد خودش بی‌ارج نیست.

س: استاد، تدریس در کلاسها برای معلم خاطره‌هایی ایجاد میکند از آنها یاد کنید.

ج: معلمی که کلاسش را دوست بدارد، ناراحتی آنرا هم به جان و دل می‌خورد، من با شاگردانم کمتر درگیری داشتم، کارم را با صمیمیت انجام میدادم، طبعاً با مهربانی آنها روبرو میشدم و میشوم، اصولاً من به خوب فکر کردن بیشتر می‌اندیشم و سعی میکردم بچه‌ها خوب درس بخوانند، خوب بیاموزند، پایه‌های فکری آینده خود را بنیان بگذارند، رویهم رفته از همه راضی بوده و هستم، شادی من زمانی به اوج میرسد که بینم شاگردانم موفق شده‌اند آنها هم مرا در جریان موفقیت خود می‌گذارند، همین برایم لذت دارد، امیدوارم میکند

که باز هم بکوشم شاید در موفقیت آینده عده‌ای سهمی داشته باشم.

س: بچه‌ها دوست دارند از زندگی خصوصی شما آگاهی پیدا کنند، اگر ممکنست خودتان در این زمینه توضیح بدهید.

ج: من یک پرسودختر دارم و پسر من در کلاس دوم راهنمایی درس می‌خواند، از زندگی راضیم، هم از همسر، هم از فرزندانم.

س: استاد، با کتاب چطورید؟

ج: راستش من بیشتر کتابهای علمی و تاریخی را زمانی که فرصت داشته باشم می‌خوانم ولی کتابهای کلاسیک را ترجیح میدهم.

س: اثر چه نویسنده‌هایی را بیشتر مطالعه می‌کنید؟

ج: بیشتر آثار نویسندگانی نظیر سروانتس (دن کیشوت) لئون تولستوی (جنگ و صلح)

س: آیا پیامی برای شاگردان دارید؟

ج: من سی سال درس دادم، تجربه اندوختم، به دوستانم در خوارزمی، بهمه شاگردانم سفارش میکنم سرزمین ما به آدمهای متفکر نیاز دارد، بکوشید این نیاز جامعه را با آموختن بیشتر تأمین کنید. سلام مرا بهمه برسانید، موفقیت برای همه دانش آموزان و همکارانم آرزو میکنم.

در دیورستان شماره ۱

سالن فیلم

دانش آموزان کلاس اول نظری ۷ در درس علوم اجتماعی برای آگاهی بیشتر هم کلاسی‌های خود کنفرانس‌هایی ترتیب می‌دهند و در این کنفرانس علاوه بر گفتار، از فیلم‌های مستند در زمینه گزارش خود نیز سود می‌جویند.

در بحث نیروی پایداری آقای فرشاد سیاسی از قیاس‌سپهبد مؤمنی کمک گرفته و تیمسار با مهربانی خاصی فیلم لازم را در اختیار مدرسه گذاشتند. ما بنام دانش آموزان خوارزمی از محبتی که نموده‌اند، سپاسگزاریم.

فرزندان عزیز. همکاران گرامی

ملاشش پی‌گیری شما برای خدمت به جامعه و سرزنی که در آن زینت بهترین گامی است که سالی بتبره آینده‌ای پرشکوه تر را برای مردم و تنهن نوید میدهد، سال تازه را شما شادباش میگویم. امیدوارم برای شما سال نو، سالی پربرکت باشد

صادق رئیس زاده

جواد حریری

مسائل حل کردنی برای سال چهارم نظری ریاضی فیزیک

۱- بدون استفاده از دستور هوپیتال حد زیر را محاسبه نمایند.

$$\lim_{x \rightarrow \infty} x \left(\operatorname{arc\,tg} \frac{x+1}{x+2} - \frac{\pi}{4} \right)$$

جواب $\left(-\frac{1}{4}\right)$

۲- فرض اینکه داشته باشیم:

$$y = \operatorname{arc\,tg} \frac{x^2 - 2x - 1}{x^2 + 2x - 1}$$

ثابت کنید: $y = 2 \operatorname{arc\,tg} x + \frac{\pi}{4}$

۳- نقاط $A(1, 2, 3)$ و $B(3, 2, 1)$ و صفحه P معادله $3x + 2y - 3z + 1 = 0$ مفروضند هر گاه نقطه M محل برخورد راستای AB با صفحه P باشد، مطلوبست محاسبه مختصات نقطه M' مزدوج توافقی M نسبت بنقاط

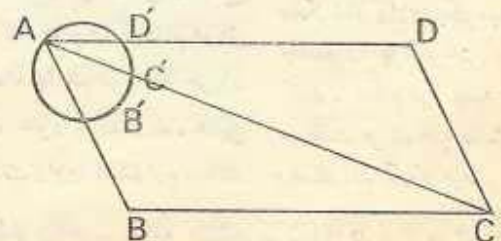
A و B جواب $\left(\frac{16}{5}, 2, \frac{4}{5}\right)$ و M'

۴- معادله: $3x = 2(x) + 3$ را حل نموده و تحقیق کنید که معادله شامل سه جواب است و جوابها را محاسبه کنید.

۵- متوازی الاضلاع $ABCD$ مفروض است دایره‌ای گذرنده از رأس A ضلع AB را در B' و AD را در D' و قطر AC را در C' قطع میکند ثابت کنید:

$$AB \times AB' + AD \times AD' = AC \times AC'$$

مطابق شکل زیر:

آقای امیر حسین زاده کلهری
اول نظری ۱۹/۲۳

شاگردان رتبه اول سال

تحصیلی ۲۵۳۵-۳۶

خوارزمی شماره ۱

بهزاد رفیعی سوم تجربی
۱۹/۸۶

آقای ناصر مهاجرانی
دوم تجربی ۱۸/۹۶

بهجو کیمیا سوم ریاضی
۱۹/۱۸

علیرضا کریم زاده تبریزی دوم
ریاضی ۱۹/۳۰